

การเตรียมความพร้อมระบบโครงสร้างพื้นฐานในหน่วยงานภาครัฐและ
ภาคเอกชนเพื่อรองรับแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020
กรณีศึกษาเขตพื้นที่อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก
Preparedness of infrastructure system in Government sector
and Private sector for support Phitsanulok strategy 2020, in
case study of, Amphoe Mueng Phitsanulok, Phitsanulok
Province

ปนัดดา พวงบานชื่น¹ เดชาวัต พูลศิริ²
พีรตนัย โสมนัสแสง³ สุชาครีภักดิ์ เพชรสุข⁴ วสันต์ ปวนป่วนวงศ์⁵

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนต่อแผนพัฒนายุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 และศึกษาผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 เป็นการศึกษาโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) จากการศึกษาผลวิจัยพบว่า การเตรียมความพร้อมระบบโครงสร้างพื้นฐานในหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อรองรับแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 พบว่า หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมีความพร้อมที่จะขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ เพื่อให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และการเจริญเติบโตของเมือง โดยปัจจุบันโครงการลงทุนในโครงการพื้นฐานแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 มีความก้าวหน้าในหลายโครงการ

¹ สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

² สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

³ สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

⁴ สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

⁵ สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

E-mail : reddevil_small@hotmail.com

บางโครงการอยู่ระหว่างการศึกษาคือความเป็นไปได้ของโครงการโดยคาดว่าโครงการต่าง ๆ จะเกิดขึ้นภายหลังปี 2020 ในรูปแบบของการดำเนินเป็นระยะ ๆ

ข้อเสนอแนะในงานวิจัยพบว่าต้องมีความร่วมมือที่ชัดเจนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน รวมไปถึงจัดทำโครงการโครงสร้างพื้นฐานให้สำเร็จเป็นรูปธรรมสักหนึ่งถึงสองโครงการ เพื่อจะได้เรียกความเชื่อมั่นและความสนใจจากผู้ประกอบการ และประชาชน ให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนายุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020

คำสำคัญ: การเตรียมความพร้อม, ระบบโครงสร้างพื้นฐาน, ยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020

Abstract

In the research had two objectives 1) to study about Preparedness of infrastructure system in Government sector and Private sector for support Phitsanulok strategy 2020, in case study of, Amphoe Mueng Phitsanulok, Phitsanulok Province and 2) to study effect from development of Phitsanulok strategy 2020. The Study using in-depth interview, observation and snowball sampling. It was found that, part of Preparedness of infrastructure system in Government sector and Private sector for support Phitsanulok strategy 2020 is that two sector about Government and Private has readiness for move the Phitsanulok strategy 2020 for achieve objective this is economic growth and urbanization. In the present, investment project in infrastructure system of Phitsanulok strategy 2020 plan. In this case many project are progressively more and some projects are studying the feasibility of the project. Moreover, many project has expected happened after 2020 in the form of operating intermittently.

Recommendation in this research is government sector and private sector must confederate mutually. In addition to preparation of infrastructure projects to achieve a substantial one to two projects for build confidence and interest from entrepreneurs and citizens to important for Phitsanulok strategy 2020 development.

Keyword: Preparedness, infrastructure system, Phitsanulok strategy 2020

บทนำ

การพัฒนาเศรษฐกิจ Economic Development คือความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ส่งผลทำให้สวัสดิการของประชาชนดีขึ้น มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี การพัฒนาเศรษฐกิจที่มีลักษณะเป็นกระบวนการที่จะทำให้รายได้ที่แท้จริงเฉลี่ยต่อบุคคลเพิ่มขึ้นในระยะยาว เศรษฐกิจไทยมีรากเหง้ามาจากการเกษตร เดิมทีเป็นการปลูกพืชเพื่อบริโภคในประเทศ แต่ภายหลังการเปิดประเทศตามสนธิสัญญาเบาริง การปลูกข้าวเพื่อส่งออกก็เริ่มได้รับความนิยมมากขึ้น ส่วนอุตสาหกรรมในประเทศเริ่มต้นอย่างชัดเจนหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.2475 โดยเป็นการผลิตสินค้าเพื่อทดแทนการนำเข้า และกลไกสำคัญมาจากรัฐวิสาหกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ หรือบริษัทที่ร่วมทุนกับเอกชน จุดเปลี่ยนที่สำคัญในประวัติศาสตร์เศรษฐกิจไทยสมัยใหม่ อยู่ในช่วงรัฐบาลจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ตั้งแต่ พ.ศ. 2500 เป็นต้นมา โดยรัฐบาลสหรัฐอเมริกาที่สามารถสถาปนาอำนาจนำในการเมืองโลกหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ต้องการเข้ามาปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจของไทย ผ่านความช่วยเหลือจากธนาคารโลกเป็นสำคัญ พ.ศ. 2493 รัฐบาลจัดตั้งสภาเศรษฐกิจแห่งชาติทำหน้าที่วิเคราะห์วิจัยสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและเป็นที่ปรึกษาของรัฐบาลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเงิน การคลัง และเศรษฐกิจทั่วไป ต่อมารัฐบาลตระหนักถึงความสำคัญของการวางแผนเศรษฐกิจของประเทศได้จัดตั้งคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในปี พ.ศ.2502 เพื่อทำหน้าที่จัดทำแผนพัฒนาประเทศ ซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 มีแนวทางการพัฒนาคือ เน้นเศรษฐกิจเป็นสำคัญโดยเฉพาะการลงทุนในสิ่งก่อสร้างขั้นพื้นฐานในรูปแบบของระบบคมนาคมและขนส่ง ระบบเขื่อนเพื่อการชลประทานและพลังงานไฟฟ้า สาธารณูปการ ฯลฯ รัฐทุ่มเททรัพยากรเข้าไปเพื่อการปูพื้นฐานให้มีการลงทุนในด้านเอกชนเป็นหลัก และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ฉบับปัจจุบัน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำบนพื้นฐานของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) ซึ่งเป็นแผนแม่บทหลักของการพัฒนาประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)รวมทั้งการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย 4.0 ตลอดจนประเด็นการปฏิรูปประเทศ นอกจากนั้นได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วนทั้งในระดับกลุ่มอาชีพ ระดับภาค และระดับประเทศในทุกขั้นตอนของแผนฯ อย่างกว้างขวางและต่อเนื่องเพื่อร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนา

ประเทศ รวมทั้งร่วมจัดทำรายละเอียดยุทธศาสตร์ของแผนฯ เพื่อมุ่งสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน”

นอกเหนือจากเศรษฐกิจภายในประเทศแล้วประเทศไทยยังมีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในระดับภูมิภาค คือประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asian Economic Community – AEC) ซึ่งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีวัตถุประสงค์สำคัญในการกำหนดทิศทางและแผนงานในทางเศรษฐกิจที่จะต้องทำให้ชัดเจนตามกรอบระยะเวลาโดยวัตถุประสงค์มีส่วนเกี่ยวข้องกับแผนยุทธศาสตร์พหุโลก 2020 เนื่องจากยุทธศาสตร์พหุโลก 2020 มีกรอบแนวคิดมาจากยุทธศาสตร์การพัฒนาของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ดังนั้นประเทศไทยซึ่งมีภูมิศาสตร์ที่ตั้งอยู่ในจุดกึ่งกลางของคาบสมุทรอินโดจีน (Indochina Peninsula) ไทยจึงมีความได้เปรียบในด้านของการเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์และการคมนาคมขนส่งในภูมิภาคอาเซียนเชื่อมโยงเศรษฐกิจจีน และอินเดีย ซึ่งเป็นตลาดขนาดใหญ่ประเทศไทยจะต้องมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงการคมนาคมระหว่างประเทศ ซึ่งจะช่วยกระจายความเจริญไปยังภูมิภาค สู่พื้นที่บริเวณแนวเส้นทางที่เชื่อมต่อระหว่างประเทศตามระเบียบเศรษฐกิจ

จากความสำคัญดังกล่าวนี้จังหวัดพหุโลก ได้ร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดพหุโลกภายใต้ชื่อ “พหุโลก 2020 เขตเศรษฐกิจใหม่สี่แยกอินโดจีน” เพื่อเป็นแนวทางขับเคลื่อนการพัฒนาของภาคเหนือตอนล่างและจังหวัดพหุโลกให้เติบโตอย่างยั่งยืน สร้างรูปแบบการพัฒนาให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศเพื่อเป็นไปตามยุทธศาสตร์และแผนการพัฒนาพหุโลก 2020 และกำหนดให้จังหวัดพหุโลกเป็นศูนย์กลางของภาคเหนือตอนล่าง อาทิ การลงทุน การบริการ กระจายสินค้า การท่องเที่ยวทางธรรมชาติในพื้นที่สี่แยกอินโดจีน และเพื่อให้เกิดการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานตามนโยบายของรัฐบาลมีความคุ้มค่าสามารถกระตุ้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจได้อย่างรวดเร็ว และมีความยั่งยืน คณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์พหุโลก 2020 เขตเศรษฐกิจสี่แยกอินโดจีนจึงขอเสนอรัฐบาลพิจารณาแผนงานโครงสร้างการลงทุน โครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และการลงทุนทางเศรษฐกิจประกอบแผนยุทธศาสตร์ “พหุโลก 2020 เขตเศรษฐกิจสี่แยกอินโดจีน” เพื่อให้การกระตุ้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างและปรากฏผลอย่างรวดเร็ว คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์พหุโลก 2020 เขตเศรษฐกิจใหม่สี่แยกอินโดจีน โดยเสนอทางเลือกการสนับสนุนสิทธิ์และผลประโยชน์

พร้อมการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน และการลงทุนทางเศรษฐกิจโดยคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 เขตเศรษฐกิจใหม่สี่แยกอินโดจีน จะเดินทางขับเคลื่อนการพัฒนาตามยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 ในรูปแบบต่าง ๆ ต่อไป

ดังนั้น งานวิจัยฉบับนี้ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาถึงการเตรียมความพร้อมระบบโครงสร้างพื้นฐานในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อรองรับแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก โดยวิเคราะห์ถึงความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นทางเศรษฐกิจ การลงทุน ซึ่งเป็นผลมาจากการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 ว่าลักษณะการเตรียมความพร้อมของแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 ได้ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในทางเศรษฐกิจของจังหวัดพิษณุโลก และภูมิภาคภาคเหนือตอนล่างอย่างไรต่อแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 ในอำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก รวมทั้งการศึกษาดังกล่าวก็เพื่อจะทำให้เข้าใจถึงการเตรียมความพร้อมและผลกระทบของแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจตามแผนยุทธศาสตร์ และการรองรับโครงสร้างพื้นฐานของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในพื้นที่อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ที่เป็นผลมาจากความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนที่มาในรูปแบบการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจตามยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมระบบโครงสร้างพื้นฐานในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อรองรับแผนพัฒนายุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 กรณีศึกษาเขตพื้นที่อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับแผนพัฒนายุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 กรณีศึกษาเขตพื้นที่อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก

เครื่องมือและวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การเตรียมความพร้อมระบบโครงสร้างพื้นฐานในหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อรองรับแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 กรณีศึกษาเขตพื้นที่อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ประกอบด้วยผู้ให้ข้อมูลโดยสามารถจำแนกได้เป็น 4 กลุ่ม โดยพิจารณาจากผู้ที่ทำหน้าที่และผู้ที่ได้รับผลกระทบในการดำเนินการแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ดังนี้

1. เจ้าหน้าที่ภาครัฐ ใช้วิธีการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ดังนี้

- 1.1 ผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลก 1 คน
- 1.2 พาณิชยจังหวัดพิษณุโลก 1 คน
- 1.3 สำนักงาโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพิษณุโลก 1 คน
- 1.4 นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก 1 คน
- 1.5 นายกเทศมนตรีเทศบาลนครพิษณุโลก 1 คน
- 1.6 ผู้อำนวยการวิทยาลัยโลจิสติกส์และโซ่อุปทานมหาวิทยาลัย

นเรศวร 1 คน

- 1.7 นายสถานีรถไฟพิษณุโลก 1 คน
- 1.8 ผู้อำนวยการท่าอากาศยานพิษณุโลก 1 คน

2. เจ้าหน้าที่ภาคเอกชน

- 2.1 ประธานหอการค้าจังหวัดพิษณุโลก 1 คน
- 2.2 ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดพิษณุโลก 1 คน
- 2.3 ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาสี่แยกอินโดจีน 1 คน
- 2.4 ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยการเติบโตอย่างชาญฉลาดประเทศไทย

1 คน

3. ผู้ประกอบการ

ลักษณะการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างของผู้ประกอบการพิจารณาโดยวิธีเลือกตัวอย่าง การคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 1 ราย คือ โรงงานคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลวงษ์พานิชย์

4. ประชาชนในพื้นที่

ประชาชนในพื้นที่หมายถึง ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ศึกษาอำเภอเมืองพิษณุโลก โดยมีอาชีพต่าง ๆ ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างของประชาชนในพื้นที่เพื่อให้ได้ข้อมูลมากขึ้น โดยใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) ซึ่งให้ผู้ผู้นำในพื้นที่เป็นผู้แนะนำจำนวน 10 คน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลและแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ประเภทดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Sources) ข้อมูลที่รวบรวมจากกลุ่มประชาชนในพื้นที่ที่ทำการศึกษา

ก. การสำรวจและศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก โดยใช้วิธีการลงพื้นที่พร้อมทั้งบันทึกภาพถ่าย

ข. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) บุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการประชาชนตลอดจนเจ้าหน้าที่ภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อต้องการได้ข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมโครงสร้างพื้นฐาน และผลกระทบของแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 ในช่วงก่อนและช่วงกำลังพัฒนาแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 ดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อเจริญเติบโตของจังหวัดพิษณุโลกและภาคเหนือตอนล่างอย่างไร รวมถึงมีการปรับตัวกับสถานการณ์การเตรียมความพร้อมและผลกระทบที่เกิดขึ้นภายใต้แผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020

ค. การสังเกตการณ์อย่างไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) การสังเกตสภาพการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ประกอบการ และภาคประชาชน ภายใต้บริบทของแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Sources) ประกอบไปด้วยหนังสือ ตำรา วิชาการต่าง ๆ วิทยานิพนธ์ บทความจากวารสาร และเอกสารราชการ รายงานข่าวต่าง โดยตัวอย่างแหล่งข้อมูลเช่น สำนักงานยุทธศาสตร์จังหวัดพิษณุโลก สำนักงานหอการค้าจังหวัดพิษณุโลก สำนักงานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดพิษณุโลก ผู้ประกอบในพื้นที่และประชาชนในพื้นที่ เป็นต้น

ผลการวิจัย

ในการศึกษาการเตรียมความพร้อมระบบโครงสร้างพื้นฐานในหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อรองรับแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 กรณีศึกษาเขตพื้นที่อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก สรุปผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1. การเตรียมความพร้อมระบบโครงสร้างพื้นฐานของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในการรองรับแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020

1.1 ภาครัฐ

จากการลงพื้นที่การเตรียมความพร้อมระบบโครงสร้างพื้นฐานของหน่วยงานภาครัฐในการรองรับแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 กรณีศึกษาเขตพื้นที่อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก สรุปได้ดังนี้

ด้านศักยภาพของจังหวัดพิษณุโลกต่อการเป็นเขตเศรษฐกิจใหม่สี่แยกอินโดจีน ตาม“แผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020” มีความพร้อมเนื่องจากตำแหน่งการพัฒนาของจังหวัดพิษณุโลก (positioning) ใน 3 ด้าน ประกอบไปด้วย

1. แหล่งผลิตสินค้าการเกษตรปลอดภัย โดยพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดพิษณุโลกเป็นภาคเกษตรกรรม มีผลผลิตหลัก ได้แก่ ข้าวนาปี นาปรัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลังและอ้อยโรงงาน
2. การท่องเที่ยวและการบริการ จังหวัดพิษณุโลกมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และธรรมชาติ มีนักท่องเที่ยวราว 2.96 ล้านคนต่อปี
3. การเป็นจุดระเบียงสินค้าเศรษฐกิจ และจุดตัดบนเส้นทาง LIMEC ทำให้ศักยภาพด้านการเป็นโครงข่ายการคมนาคม และระบบ Logistics เพื่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ การขนส่งสินค้า และการเดินทางที่ประหยัด เชื่อมโยงระดับภูมิภาคและประเทศเพื่อนบ้าน

ด้านปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020

1. การขาดแคลนแรงงานในภาคการผลิตและการบริการซึ่งเป็นสาเหตุให้เกิดอัตราค่าจ้างแรงงานโดยเฉลี่ยสูงขึ้นตลอดเวลา เกิดปัญหาแรงงานขาดแรงจูงใจให้เกิดการพัฒนาฝีมือและความเชี่ยวชาญ ปัญหาความไม่มั่นคงด้านแรงงานจากการย้ายงานและความไม่ต่อเนื่องในการยกระดับมาตรฐานการผลิตและบริการของกิจการ ปัญหาเกี่ยวกับทักษะแรงงานในการพัฒนาองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขา ซึ่งท้ายสุดเป็นอุปสรรคต่อการดึงดูดการลงทุนและการขยายการลงทุนในระยะยาว
2. ที่ดินและทรัพยากรจะถูกใช้ไปเพื่อการผลิตและบริการที่ให้มูลค่าต่ำ ได้แก่ การใช้ที่ดินสำหรับการอุตสาหกรรมแบบใช้แรงงาน หรือ การบริการแบบขั้นต้น (การซ่อมบำรุง) ที่ไม่ใช่ผลการวิจัยและพัฒนา รวมทั้งการผลิตด้านการเกษตรที่ไม่ได้ใช้นวัตกรรมในการเพิ่มมูลค่าและการแปรรูปด้วยเทคโนโลยีระดับสูง

3. เกิดกับดักการกระจายรายได้ เกิดความเหลื่อมล้ำ และการกระจุกตัวของรายได้ในเขตเมือง ฉะนั้นจึงนำไปสู่ปัญหาคุณภาพชีวิตของประชาชนในวงกว้าง

ด้านความคืบหน้าของแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020

ณ ขณะนี้แผนพัฒนาพิษณุโลก มีการบูรณาการแผนเข้ามาบรรจุในแผนพัฒนาของจังหวัดพิษณุโลกเพียงบางส่วน อาทิ การเพิ่มการลงทุนและการสร้างอาชีพ ทั้งนี้ก็เพื่อต้องการให้พิษณุโลกเป็นศูนย์กลางในการรองรับรองโครงสร้างด้านต่างๆ ทั้งในส่วนภายในประเทศและระหว่างประเทศไม่ว่าจะเป็นนวัตกรรมการแพทย์ สายการบินการเตรียมความพร้อมดังกล่าวจะต้องร่วมมือกับภาคเอกชน อย่างไรก็ตามจุดอ่อนของจังหวัดพิษณุโลก เช่น ในเรื่องน้ำท่วม ดึงพลัง ภัยแล้ง จากปัญหาดังกล่าวนำไปสู่โครงการที่จะนำไปสู่การแก้ไขดังกล่าวซึ่ง ณ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนของการนำเสนอต่อรัฐบาลแล้ว หายสุดความร่วมมือของภาคเอกชนกับรัฐบาลมีหน้าที่เข้ามาผลักดันให้โครงการเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้นและภาครัฐและภาคเอกชนก็ได้มีการบูรณาการร่วมกัน ในการพัฒนาพิษณุโลกให้ดำเนินตามแผนยุทธศาสตร์ พิษณุโลก 2020

1.2 ภาคเอกชน

จากการลงพื้นที่การเตรียมความพร้อมระบบโครงสร้างพื้นฐานของหน่วยงานภาคเอกชน ในการรองรับแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 กรณีศึกษาเขตพื้นที่อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก สรุปได้ดังนี้

ด้านการคาดว่าจะเห็นผลของแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020

ในเรื่องของการเปลี่ยนแปลงมีอยู่ในระดับหนึ่งที่ดีขึ้น เพราะในขณะนี้โลจิสติกส์มีความสมบูรณ์มากขึ้น พิษณุโลกถูกกำหนดให้เป็นเมืองหลวงของภาคเหนือตอนล่างพยายามจะพัฒนาเศรษฐกิจภาคเหนือตอนล่าง แผนยุทธศาสตร์จะได้รับการขับเคลื่อนเป็นอย่างดีจากรัฐบาล อีกทั้งการพัฒนารถไฟรางคู่ไฟฟ้าความเร็วสูง และจะสร้างศูนย์กระจายสินค้าที่จังหวัดพิษณุโลก แล้วจะมีการขยายสร้างศูนย์สุขภาพที่ทันสมัยในเขตโรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม และมีการสร้างศูนย์แสดงสินค้าหรือตลาดไมซ์ของจังหวัดพิษณุโลกพิษณุโลก และยังรวมไปถึงพิษณุโลกนั้นเป็นจังหวัดที่ขยายตัวอันดับต้นต้นของประเทศ การกระจายสินค้าและแบบขายปลีก จังหวัดอื่น ๆ สู้พิษณุโลกไม่ได้ มีอะไรหลายหลายอย่างในพิษณุโลกที่มีการเติบโตเช่นศูนย์การศึกษาศูนย์การท่องเที่ยวการคมนาคมการพัฒนาศูนย์การแพทย์ที่มีความทันสมัย มีหน่วยการเกษตรถึง 39 หน่วย ในการ

ท่องเที่ยวแล้วก็มีแหล่งท่องเที่ยวเยอะ มีน้ำตกมีภูเขา มีถ้ามีประวัติศาสตร์ต่างๆ แต่ทุกอย่างยังไม่ลงตัวต้องสร้างความลงตัวในนวัตกรรมที่มีให้มีความก้าวหน้าขึ้น

ด้านการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และการขยายตัวของจังหวัดพิษณุโลก และกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง

การที่พิษณุโลกเป็นหน่วยระเบียงเศรษฐกิจ สีแยกอินโดจีน ซึ่งกล่าวว่า คำว่า สีแยกอินโดจีน มันก่อกำเนิดขึ้นมาตั้งแต่ประมาณปลายปี 2538 ต่อ 2539 จากการศึกษาแนวคิดมันเริ่มตกผลึก รอเพียงเวลาที่เหมือนจะกดปุ่มออกสตาร์ท ในแผน 2020 ถ้ามองโลกในแง่ของความเป็นจริง ผมไม่คิดว่ามันจะถึงกะเสร็จสมบูรณ์แน่ได้ในปี 2020 แต่เราต้องบอกว่าเราได้เริ่มต้นแล้ว พอถึง 2020 ผมเชื่อว่าเราจะมီးอะไรหลายสิ่งซึ่งจับต้องได้ เริ่มมองเห็นเป็นรูปธรรมมากขึ้น

ทั้งนี้สรุปได้ว่า การเตรียมแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 ของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ปัจจุบันมีความคืบหน้าแล้วบางส่วน บางโครงการในแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 ได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ประสบความสำเร็จ อาจจะมีข้อโต้แย้งกันบ้างในบางประเด็นของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในเรื่องปัญหาและอุปสรรคที่ภาคเอกชนเสริมขึ้นมาที่ว่าคนไทยสมัยนี้ยังมีปัญหาในเรื่องของภาษาและกฎหมายภายในประเทศไม่ค่อยเอื้ออำนวยในการสร้างอะไรต่างๆ การให้ที่ดิน การตั้งด่านขนส่งสินค้าชายแดน การส่งออกระหว่างประเทศกฎหมายต่าง ๆ ที่ยังไม่อำนวย ดังนั้นต้องจับตามองต่อไปว่าจะมีโครงการอะไรเกิดขึ้นเพิ่มเติมนอกเหนือจากโครงการที่กล่าวมาและเศรษฐกิจของจังหวัดพิษณุโลกจะมีความเจริญเติบโตมากขึ้นเพียงใดอยู่ที่ความร่วมมือของหน่วยงานต่าง ๆ รวมถึงประชาชนที่จะผลักดันให้พิษณุโลกเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของภูมิภาคภาคเหนือตอนล่าง

2. ผลกระทบของผู้ประกอบการและประชาชน ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ต่อการเตรียมความพร้อมระบบโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อรองรับแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020

2.1 ผู้ประกอบการ

จากการลงพื้นที่การเตรียมความพร้อมระบบโครงสร้างพื้นฐานของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในการรองรับแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 กรณีศึกษาเขตพื้นที่อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก สรุปได้ดังนี้

ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ การขยายตัวเมือง และความเป็นอยู่ของจังหวัด พิษณุโลก และกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง

เส้นทางและธุรกิจของวงษ์พาณิชย์ในการขยายเส้นทางอินโดจีนตามแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 ที่นี่เป็นสี่แยกของประเทศไทย พร้อมกับในปัจจุบันที่มีความชัดเจนนั้นคือ ทางสี่เลนขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงทุกภูมิภาคของอาเซียนที่เกิดขึ้นและเป็นไปได้จริง วันนี้น่วงษ์พาณิชย์มีการส่งสินค้าของเราเข้าไปที่พม่าและทะเลสาบหลวงออกไปถึงอินเดียได้แล้ว ใช้เส้นทางเหล่านี้มา 30 กว่าปีที่แล้วไม่ใช่เพิ่งจะเกิด เส้นทางทุรกันดาร เช่น เส้นทางหลักอันที่ 1 คือ พม่า ตั้งแต่ออกด่านแม่สอดข้ามไปเมียวดี ข้ามไปยังรัฐพะออัน แล้วลงไปถึงมันทะเลย์ แล้วอย่างกึ่ง ที่เป็นฐานของอุตสาหกรรมร้อยปี วงษ์พาณิชย์ยังมีเส้นทางหลัก ๆ อีกเส้นทางหนึ่งคือ เส้นทางลุ่มน้ำโขง การลงสินค้าที่ทำเรือเชียงของ ทำเรือเชียงแสน แล้วล่องเรือไปตามลำน้ำโขง ไปขึ้นที่ท่าเรือกวางเหลย ซึ่งสะดวกมากเลยทีเดียว

2.2 ภาคประชาชน

จากการลงพื้นที่การเตรียมความพร้อมระบบโครงสร้างพื้นฐานของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในการรองรับแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 กรณีศึกษาเขตพื้นที่อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก สรุปได้ดังนี้

ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ การขยายตัวเมือง และความเป็นอยู่ของจังหวัด พิษณุโลก และกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง

เห็นด้วยในเรื่องของการขยายตัวและพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดพิษณุโลก เนื่องจากถ้าโครงการแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลกเกิดขึ้นจริง จะสามารถช่วยสร้างงานสร้างอาชีพ และช่วยเหลือประชาชนที่อยู่ในระแวงใกล้เคียงให้มีงานทำมีรายได้ ถ้าทำโครงการนี้ได้อย่างที่ตั้งไว้มันดีแล้วเพราะ ประชาชนส่วนใหญ่ใช้จ่ายเงินอยู่แล้ว ประชาชนอาจจะมียาได้สูงขึ้นเพราะโครงการนี้อาจจะทำให้ประชาชนมีงานทำสร้างงานสร้างอาชีพเพราะพิษณุโลกเป็นเมืองของทหารสถาบันการศึกษา แต่ผลเสียที่อาจจะเกิดขึ้นก็คือในสังคมส่วนใหญ่มิแต่คนหวังแต่ผลประโยชน์เอาประโยชน์เข้าตนและไม่มีใคร สามารถแก้ปัญหาได้ ก็กลัวว่าจะทำไม่ได้

สรุปและอภิปรายผล

1. การเตรียมความพร้อมโครงสร้างพื้นฐานของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในการรองรับแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020

คณะผู้วิจัยได้นำทฤษฎีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจตามลำดับขั้นของวอลท์ ดับเบิลยู โรสโตว์ (Welt W. Rostow) อธิบายถึงกระบวนการพัฒนา ขั้นตอนต่อเนื่องไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งทฤษฎีนี้จะเน้นไปในทาง การพัฒนา ระบบการผลิต การขยายตัวทางการผลิต การกระจายผลผลิต ทำให้ระบบเศรษฐกิจก้าวหน้า นักเศรษฐศาสตร์ให้ความสนใจในทฤษฎีนี้ว่า การพัฒนาประเทศทั้งหมดจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจเป็นขั้นตอน คือ การออม การลงทุนและการช่วยเหลือ ทฤษฎีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจตามลำดับขั้นมีการพัฒนาประเทศให้ประสบความสำเร็จต้องมีแนวทางการพัฒนาของประเทศอุตสาหกรรมก้าวหน้า ซึ่งมีแนวทางการพัฒนา 5 ขั้นตอน ตามลำดับ ดังนี้ 1. ขั้นเศรษฐกิจสังคมแบบดั้งเดิม (Traditional Society) เป็นเศรษฐกิจของมนุษย์สังคมดั้งเดิมผูกพันกับจารีตประเพณี มีอาชีพการเกษตรใช้เทคโนโลยีน้อย ผลผลิตน้อยเนื่องจากผลิตแบบครัวเรือน 2. ขั้นเตรียมการพัฒนา (Precondition on for Take-off) ติดต่อกับสังคมภายนอกมาก สถาบันสังคมเข้ามามีบทบาท มีการผลิตเพื่อจำหน่าย มีการใช้เทคโนโลยีใหม่และลงทุนสูง 3. ขั้นเข้าสู่กระบวนการพัฒนา (Take-off Stage) มีการลงทุนด้านเกษตร อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การศึกษามีการขยายตัวของสังคมเมืองมากขึ้น 4. ขั้นทะยานเข้าสู่สภาวะของความอุดมสมบูรณ์ (Drive-to Maturity) มีการขยายตัวจากขั้นที่ 3 มีการใช้เทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันมากขึ้น และ 5. ขั้นอุดมสมบูรณ์ (Stage of High Mass Consumption) สังคมมีมาตรฐานการครองชีพสูงมาก วิถีชีวิตคนส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสมัยใหม่มาก ฉะนั้นสรุปได้ว่าแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 เป็นความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ต้องการสร้างจังหวัดพิษณุโลกให้เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจที่ครบวงจร จากภูมิประเทศที่ได้เปรียบของจังหวัดพิษณุโลกคือเป็นแนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือ - ใต้ สามารถเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านได้ จึงเกิดเป็นแนวคิดในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าว และมีแผนงานโครงการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อให้เกิดการลงทุนทางเศรษฐกิจ การจ้างงานตลอดจนการขยายตัวของเมืองในจังหวัดพิษณุโลก โดยมีภาครัฐและเอกชน ตลอดจนผู้ประกอบการรายใหญ่ รายย่อย ในจังหวัดร่วมมือกันขับเคลื่อนการพัฒนาให้แผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้ โดยการจัดทำแผนยุทธศาสตร์

พิษณุโลก 2020 จังหวัดพิษณุโลกได้ประกาศ แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 เขตเศรษฐกิจใหม่ สี่แยกอินโดจีน โดยมีจังหวัดพิษณุโลก ภาคเอกชน และภาคส่วนต่าง ๆ ในจังหวัดพิษณุโลก มีแนวคิดร่วมกันที่จะพัฒนาจังหวัดพิษณุโลกในอนาคต เพื่อให้เป็นศูนย์กลางการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านคมนาคมขนส่ง การศึกษา การสาธารณสุข การเป็นศูนย์กลางการบริหารราชการ ตลอดจนเป็นศูนย์กลางทางด้านเศรษฐกิจ จึงจำเป็นต้องกำหนดการวางแผนและกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองพิษณุโลกเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาในอนาคต ภายใต้ชื่อ **พิษณุโลก 2020 เขตเศรษฐกิจใหม่สี่แยกอินโดจีน** ในการอธิบายดังกล่าวใช้แนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจตามลำดับขั้นของวอลท์ ดับเบิลยู โรสโตล (Welt W. Rostow) มาอธิบายการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดพิษณุโลกจากเศรษฐกิจแบบดั้งเดิมที่มีแต่การทำเกษตรกรรมให้เจริญเติบโตแบบครบวงจร จนนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจในระดับอุตสาหกรรมนำผลผลิตที่ได้จากในจังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดข้างเคียงมาแปรรูปเป็นสินค้าในระบบอุตสาหกรรมของจังหวัดพิษณุโลก แทนที่จะส่งไปแปรรูปหรือส่งออกที่อื่น จะทำให้ระบบเศรษฐกิจในจังหวัดพิษณุโลกมีความเติบโตสมบูรณ์ตามทฤษฎีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจตามลำดับขั้น จากการเข้ามาลงทุนทางเศรษฐกิจ

การดำเนินแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 เขตเศรษฐกิจใหม่สี่แยกอินโดจีน ในปัจจุบันจากการสัมภาษณ์ข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน พบว่าโครงการโครงสร้างพื้นฐานที่บรรจุอยู่ในแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 มีความก้าวหน้าในหลายโครงการ และพบว่าภาครัฐและเอกชนให้ความร่วมมือที่จะพัฒนาจังหวัดพิษณุโลกให้มีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยจะมีการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดพิษณุโลก โดยจังหวัดพิษณุโลกมีแนวทางปฏิบัติตามแนวทางของนายศุภชัย เอี่ยมสุวรรณ ผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลก คนปัจจุบันในลักษณะของยุทธศาสตร์ **เชิงรุก เชิงรับ และเชิงปรับตัว** เป็นแนวทางเพื่อรองรับแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 โดย**เชิงรุก** คือการสร้างฐานเศรษฐกิจใหม่ๆ โดยพิจารณาจากศักยภาพของจังหวัดพิษณุโลก เช่นศูนย์กลางการศึกษา ศูนย์กลางทางด้านบริการด้านสุขภาพ และเมืองผู้สูงอายุ การเป็นจุด Distribution Center (DC) เชื่อมโยงไปยังจังหวัดชายแดน เช่นอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ซึ่งเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ ตลอดจนการพัฒนาเศรษฐกิจในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 และตามเส้นทาง LIMEC (Luangprabang – Indochina – Mawlamyine Economic Corridor) โดยการยึดโยงโครงสร้างพื้นฐาน

และการพัฒนาด้าน Logistics ในส่วนของ **เชิงรับ** คือการแก้ไขปัญหาตกค้างในจังหวัด เช่น การบริหารจัดการขยะ และน้ำเน่าเสีย การบริหารจัดการน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตร รวมถึงการแก้ไขปัญหาสังคม โดยการบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานในการจัดระเบียบสังคม และการนำระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) มาใช้ในการดูแลผู้ป่วย ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาสในชุมชน หมู่บ้าน ตลอดจนการเฝ้าระวังโรคระบาด เช่น โรคไข้เลือดออก เป็นต้น นอกจากนี้ พิษณุโลกยังให้ความสำคัญกับการพัฒนา “คน” ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาในด้านต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นปรับปรุงด้านการศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาาร่วมกันระหว่างสถานศึกษาในจังหวัดและภูมิภาค ส่งเสริมให้จังหวัดพิษณุโลกเป็นศูนย์กลางการศึกษาภาคเหนือตอนล่าง รองรับนักเรียนนักศึกษาจากต่างประเทศใน ASEAN และในส่วนของ **เชิงปรับตัว** คือการปรับในด้านต่าง ๆ ให้ดียิ่งขึ้น ยกตัวอย่างเช่น ด้านการท่องเที่ยว โดยการทำอะไรให้จังหวัดพิษณุโลกเปลี่ยนจากการเป็นทางผ่านมาเป็นจุดพัก ซึ่งนักท่องเที่ยวใช้เวลาอยู่ในจังหวัดได้นานขึ้น นอกจากนี้ยังรวมถึงการพัฒนา Landmark ของจังหวัด เช่น บริเวณวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ พระราชวังจันทน์ ซึ่งการพัฒนาคุณภาพด้านการบริการ (Service) และการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศของผู้ให้บริการด้วย นอกจากนี้การนำเทคโนโลยี (IT) มาสนับสนุนการท่องเที่ยว เช่น การใช้ QR Code แสดงข้อมูลตามจุดท่องเที่ยวต่าง ๆ

จากยุทธศาสตร์ เชิงรุก เชิงรับ และเชิงปรับตัว ทำให้มองเห็นถึงแนวทางการดำเนินงานโดยมีการบูรณาการการทำงาน และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ยึดโยงการทำงานในพื้นที่ (Area based) และใช้หลักการพัฒนาแบบบูรณาการทุกภาคส่วนในพื้นที่ (Integrated Area Development) คือการประสานความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในพื้นที่ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วม (Participation) การประสานงานร่วมกัน (Coordination) และการพิจารณาาร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน (Coordination) โดยมีพื้นที่จังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน และพื้นที่ระดับครัวเรือนเป็นเป้าหมายในการพัฒนา (Area Approach) ดังนั้นตำแหน่งการพัฒนาจังหวัดพิษณุโลก (Positioning) ใน 3 ด้าน ประกอบด้วย 1.แหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย โดยพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดพิษณุโลกเป็นภาคเกษตรกรรม 2.การท่องเที่ยวและการบริการ จังหวัดพิษณุโลกมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และธรรมชาติ และ 3.Logistics การเป็นจุดระเบียบเชิงเศรษฐกิจ และจุดตัดบนเส้นทาง LIMEC ทำให้มีศักยภาพด้านการเป็นโครงข่ายการคมนาคม และระบบ Logistics เพื่อให้เกิดการพัฒนาทาง

เศรษฐกิจ การขนส่งสินค้า และการเดินทางที่ประหยัด เชื่อมโยงระดับภูมิภาคและประเทศเพื่อนบ้าน

2. ด้านผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานจากการศึกษาแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020

มีผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการพัฒนา และเติบโตของเมืองพิษณุโลกจากทางผ่านเชื่อมโยงไปยังจุดต่างของประเทศ จะกลายเป็นแหล่งลงทุนขนาดใหญ่ที่จะตามจากแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 คือวิถีชีวิตสังคมเดิม ของประชาชนในจังหวัดพิษณุโลกจะเกิดการเข้ามาลงทุนเศรษฐกิจ การเข้า-ออก ของคนจำนวนมากทั้งที่มาพักชั่วคราว หรือถาวร ซึ่งต้องสร้างความเข้าใจเพื่อให้เกิดการตื่นตัว ของประชาชนในจังหวัดพิษณุโลกให้รับรู้และเตรียมพร้อมกับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในจังหวัดพิษณุโลก ผลกระทบอีกประการหนึ่งที่สำคัญคือสถานการณ์การเมืองของประเทศที่วุ่นวายไม่มีความมั่นคงมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจความมั่นคงและสังคมเป็นอย่างมาก ต่างประเทศขาดความไว้วางใจในสถานการณ์ ประกอบกับการไม่สามารถลดคอร์รัปชั่นได้ ทำให้ต่างประเทศขาดความเชื่อมั่นการลงทุนลดลงจนปรากฏเด่นชัด หากประเทศไทยต้องเผชิญสถานการณ์แบบนี้ต่อไปนาน ๆ จะทำให้ศักยภาพในการแข่งขันกับประเทศอาเซียน หรือประเทศอื่น ๆ ของไทยลดลง จากการเป็นประเทศชั้นนำ ก็จะเป็นประเทศล้าหลังในประชาคมอาเซียน เวียดนามทุ่มงบประมาณมหาศาลพัฒนาท่าเรือขนาดใหญ่ พร้อมทั้งจะเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์และโซ่อุปทานที่สำคัญของอาเซียน ขณะที่ยูเอมเอ ได้เปลี่ยนนโยบายประเทศ ทำให้ย่างกุ้งกลายเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์และโซ่อุปทานที่สำคัญของอาเซียน และนับวันจะพัฒนาอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นเรื่องจำเป็นที่ประเทศไทยจะคิดพัฒนาศูนย์กลางโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน ที่สี่แยกอินโดจีน ให้เข้มแข็งเร็วที่สุดเพื่อเชื่อมต่อกับศูนย์กลางโลจิสติกส์และโซ่อุปทานที่เข้มแข็งของยูเอมเอ เวียดนาม และจีน ให้ได้เพราะจากยุทธศาสตร์ด้านศูนย์กลางโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน จีนจะมุ่งสู่อาเซียนผ่านสี่แยกอินโดจีน เพื่อเชื่อมต่อยูเอมเอ ลาว เวียดนาม สิงคโปร์ มาเลเซีย และประเทศอื่น ๆ หากประเทศไทยไม่พัฒนาด้วยตนเอง ก็เป็นความจำเป็นที่จีนและประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจอื่น ๆ จะดำเนินการด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทานด้วยตนเอง โดยอาศัยเงื่อนไขของอาเซียน อาเซียน+3 และอาเซียน+6 และอื่น ๆ ทำให้ประเทศไทยเสียผลประโยชน์อย่างมาก ในระยะยาวอาจหมดศักยภาพในการดำเนินการด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน และด้านอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะ

1. การขาดบุคลากร ผู้เชี่ยวชาญ ที่จะสานต่อหรือพัฒนาตัวของแผนยุทธศาสตร์ พิษณุโลก 2020 ให้มีความต่อเนื่อง และจัดทำโครงการโครงสร้างพื้นฐานให้สำเร็จเป็นรูปธรรมสักหนึ่งถึงสองโครงการ เพื่อจะได้เรียกความเชื่อมั่น และความสนใจจากผู้ประกอบการ และประชาชน ให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนายุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020

2. การกำหนดแผนงาน โครงสร้างต่าง ๆ ตลอดจนความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ให้มีความชัดเจนกว่านี้ เพราะจากการลงพื้นที่ สัมภาษณ์เก็บข้อมูลพบว่า ข้อมูลต่าง ๆ ของแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 กระจายอยู่ตามหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนยังไม่มีหน่วยงานไหนที่มีแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 ที่ชัดเจน และยังไม่มีความชัดเจนที่เป็นหน่วยงานหลักในการดูแล ประชาสัมพันธ์ ในส่วนของยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 ให้เกิดความชัดเจน

3. ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้รัฐบาลเห็นความสำคัญและประกาศให้แผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 เป็นวาระระดับชาติและมีการพัฒนาไปพร้อมๆ กับเขตเศรษฐกิจภาคตะวันออก หรือที่อื่น ๆ เพื่อช่วยประชาสัมพันธ์ให้เกิดการตื่นตัวของภาคส่วนต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น และช่วยกระตุ้นในโครงการต่าง ๆ ในแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 มีความคืบหน้าและมองเห็นเป็นรูปร่างสักโครงการ เพราะในปัจจุบันแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 เป็นไปด้วยความล่าช้า เพราะต้องอาศัยความร่วมมือในระดับจังหวัดกับท้องถิ่นเอง หากรัฐบาลช่วยขับเคลื่อนอย่างจริงจังอีกแรงหนึ่งตัวของโครงการต่าง ๆ ในแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 จะเดินหน้าอย่างรวดเร็วความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของ “เขตเศรษฐกิจใหม่สี่แยกอินโดจีน” ก็จะได้คึกคักเท่ากับเขตเศรษฐกิจชายแดนต่าง ๆ

4. การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ยังมีน้อย ประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020 มีเป็นกลุ่มๆ เช่น กลุ่มของกำนัน ผู้ใหญ่ หรือข้าราชการ พนักงานในหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน เท่านั้น ส่วนของประชาชนทั่วไปยังไม่ค่อยรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่จะพัฒนาให้จังหวัดพิษณุโลกมีความเจริญเติบโตและการเปลี่ยนทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างก้าวกระโดด ฉะนั้นจึงอย่างให้หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานภาคเอกชน ตระหนักถึงการให้ประชาชนเข้าใจ และรับรู้เกี่ยวกับโครงการดังกล่าวให้ชัดเจนถูกต้อง โดยวิธีการต่าง ๆ เช่นการประชาสัมพันธ์ การออกสื่อที่กระตุ้น

ให้ได้รับความสนใจ หรือการร่วมมือกันของหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคเอกชนจัดเป็นโครงการสั้นจรให้ความรู้ไปยังพื้นที่ที่อยู่ห่างจากตัวเมืองหรือชนบทในรูปแบบต่าง ๆ ให้เกิดความเข้าใจและการตื่นตัวของประชาชนต่อแผนยุทธศาสตร์พิษณุโลก 2020

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- กฤษณก พันธุ์ขวงษ์. (2557). การเตรียมความพร้อมโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- กาญจนา สุคันธสิริกุล. (2554). ผลกระทบธุรกิจแห่งนวัตกรรมที่มีผลต่อการดำเนินงานของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย(รายงานการวิจัย). นครราชสีมา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- คณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนา. (2548). เศรษฐศาสตร์การพัฒนา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จรัสศักดิ์ สุรงค์พิพรธน์. (2550). เศรษฐศาสตร์ทั่วไป. กรุงเทพฯ:การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม.
- นิรมล สุธรรมกิจ (2547). ความหมายของการเจริญเติบโตและการพัฒนาเศรษฐกิจและวิวัฒนาการเศรษฐศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจ. กรุงเทพฯ.
- ธนาชัย พาณิชย์เศรษฐ์ (2559). AEC ต้องรู้ ปฐมบทสวัสดิประเทศไทย: AEC คืออะไร. กรุงเทพฯ.
- พรไทย ศิริสาธิตกิจ. (2550). ผลกระทบและการปรับตัวของเกษตรกรท่าจากในสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและการเกิดขึ้นของโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง กรณีศึกษาชุมชนชนวนาบก อำเภopakพนังจังหวัดนครศรีธรรมราช (รายงานการวิจัย). นครศรีธรรมราช. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- พลเดช ปิ่นประทีป. (2540). พิษณุโลก 2020 วิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การพัฒนาสี่แยกอินโดจีน. พิษณุโลก. สุรสีห์กราฟฟิค
- พัชรี สุขรัมย์. (2554). แนวทางพัฒนาการบริหารงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกำแพงเพชร. กำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (การปกครองท้องถิ่น)

- เพ็ญศรี เจริญวานิชและสุชาดา ไชยศรีสุทธิ. (2551). ผลกระทบทางเศรษฐกิจของ
ระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก - ตะวันตกต่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาด
ย่อมในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่นและ
จังหวัดกาฬสินธุ์ (รายงานการวิจัย), ขอนแก่น. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศิริ ทิวะพันธ์ . (2556). แนวคิดทางยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศเชิงรุก : การ
ปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์การพัฒนาศีแยกอินโดจีนไปสู่ศูนย์โลจิสติกส์และโซ่
อุปทานอาเซียน. วารสาร BEC JOURNAL OF NARFESUNA UNIVERSITY, 9
(1), 11-14
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี.
(2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12. กรุงเทพฯ: สำนัก
นายกรัฐมนตรี.
- สุดใจ ทูลพานิชย์กิจ. (2547). หลักการพัฒนาเศรษฐกิจ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- อรรถัย กักผล. (2546). คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน. กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อภิรัตน์ จันตะนีและคณะ. (2546). เศรษฐศาสตร์ทั่วไป. กรุงเทพฯ: ปัญหาที่เกิดจากการ
พัฒนาเศรษฐกิจ. หน้า 199

แหล่งข้อมูลออนไลน์

- การพัฒนาเศรษฐกิจของไทย (2554). ค้นเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2560, จาก
<http://www.siamintelligence.com/development-of-thai-economy/>
จิตรกร โพธิ์งาม. *โลกาภิวัตน์ศึกษาGlobalization*. ค้นเมื่อวันที่ 4 มกราคม 2560, จาก
<http://www.202.29.20.186.com>
- บทที่ 3 แนวคิด ทฤษฎีและวิธีวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา. ค้นหาเมื่อวันที่ 2
กุมภาพันธ์ 2560, จาก [https:// http://e-book.ram.edu/e-
book/inside/html/dlbook.asp?code=EF324](https://http://e-book.ram.edu/e-book/inside/html/dlbook.asp?code=EF324)
- ทฤษฎีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจตามลำดับขั้น (2554). ค้นเมื่อวันที่ 19 มกราคม
2560, จาก<http://sodev52.exteen.com/20110130/theory>

ภาติยะ พัฒนาคักดี.(2543). *อุตสาหกรรม*. ค้นเมื่อ18มกราคม 2560,จาก
<http://www.e-book.ram.edt>
ยุค ศรีอริยะ. (2543). *กระแสโลกาภิวัตน์ภาคประชาชน*. ค้นเมื่อวันที่ 4 มกราคม 2560,
จาก <http://www.digi.library.tu.ac.th>
เรณูมาศ รักษาแก้ว และจเร พันธุ์เป็รื่อง. (2560). *การมีส่วนร่วมของประชาชน*. ค้นหา
เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2560, <http://www.kpi.ac.th/> เอกสารวิชาการและ
บทความสถาบันเศรษฐกิจ (Economic Institutions). (2560). ค้นเมื่อวันที่ 18 มกราคม
2560 จาก <http://www.truelookpanya.com>
สี่แยกอินโดจีน"ศูนย์กลางเชื่อมโยงโอกาสในอาเซียน (1) (2557). เมื่อวันที่ 22 มกราคม
2560, จาก<http://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/610217>
สำนักงานราชบัณฑิตยสถาน.พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2554) . ค้นเมื่อวันที่
18 มกราคม 2560 จาก <http://www.royin.go.th/dictionary>
Banbasa. (2554). *ระบบเศรษฐกิจในยุคกระแสโลกาภิวัตน์*. ค้นเมื่อวันที่ 4 มกราคม
2560, จาก <http://www.bandasa.blogspot.com>
iM2 Market. ค้นเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2560 จาก
<http://www.truelookpanya.com>
INTERNATIONALTRANSPORT&BUSINESS SCHOOL.ค้นเมื่อ 18 มกราคม 2560,จาก
<http://www.itbsthai/knowledge-detail>
The North อนาคตเหนือ :ปรับทิศพิษณุโลก 2020 ช่องThaiPBS (2559).ค้นเมื่อ 20
เมษายน 2560, จาก www.thaipbs.or.th/live
Transcript of งานอ.สุรพล ทฤษฎีการเจริญเติบโตตามลำดับขั้น (2015). ค้น
เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2560, จาก
<https://prezi.com/a8mwj2kzhjhj/presentation/>

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ทองปาน ทองเมือง. (กำนันตำบลสมแษ อำเภอมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก)
สัมภาษณ์, 7 มีนาคม 2560
ภาคิน ไทยศรี. (ประชาชนในพื้นที่อำเภอมืองพิษณุโลก) สัมภาษณ์, 8 มีนาคม 2560.
ศุภชัย เอี่ยมสุวรรณ. (ผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลก) สัมภาษณ์, 7 เมษายน 2560.